

Idag: * Övningstentan
10 uppgifter med
endast svar (3p)

4 uppgifter med
fullständiga lösningar (5p)

Max 50p (+7 bonus)

Betygsgränser: 3 (20p)
4 (30p)
5 (40p)

Inga hjälpmedel

Uppgift 1

Låt $f(x) = x$ och $P = \{0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, 1\}$
vara en partition av $[0, 1]$. Beräkna
den övre Riemannsumman.

Lösni: $S_n = \sum_{i=1}^n f(u_i) \Delta x_i$ där $\Delta x_i = \frac{1}{n}$, $x_i = \frac{i}{n}$

$u_i \in [x_{i-1}, x_i]$ den punkt där f antar
sitt maximala värde på $[x_{i-1}, x_i]$.

I detta fall $u_i = x_i$ eftersom $f(x)$ är växande

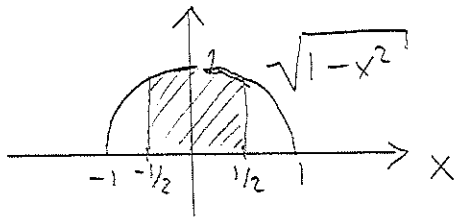
$$S_n = \sum_{i=1}^n f(x_i) \Delta x_i = \sum_{i=1}^n \frac{i}{n} \cdot \frac{1}{n} = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n i =$$

$$= \frac{1}{n^2} \cdot \frac{n(n+1)}{2} = \boxed{\frac{1}{2} + \frac{1}{2n}}$$

Uppgift 3

Beräkna $I = \int_{-1/2}^{1/2} \sqrt{1-x^2} dx$

Lösning

$$I = \int_{-1/2}^{1/2} \sqrt{1-x^2} dx = \left\{ \begin{array}{l} x = \sin \theta \\ dx = \cos \theta d\theta \end{array} \right\} =$$

$$= \int_{-\pi/6}^{\pi/6} \sqrt{1-\sin^2 \theta} \cdot \cos \theta d\theta = \int_{-\pi/6}^{\pi/6} \cos^2 \theta d\theta$$

$$= 2 \int_0^{\pi/6} \frac{1 + \cos 2\theta}{2} d\theta = \left[\theta + \frac{1}{2} \sin 2\theta \right]_0^{\pi/6} =$$

$$= \frac{\pi}{6} + \frac{1}{2} \sin \frac{\pi}{3} = \boxed{\frac{\pi}{6} + \frac{\sqrt{3}}{4}}$$

Uppgift 5

Lös differential ekvationen

$$y'(x) + x^2 y(x) = x^2, \quad y(0) = 0$$

Lösning

Vi använder integrerande faktor

$$(y e^{x^3/3})' = y' e^{x^3/3} + x^2 y e^{x^3/3} = x^2 e^{x^3/3}$$

Vi integrerar

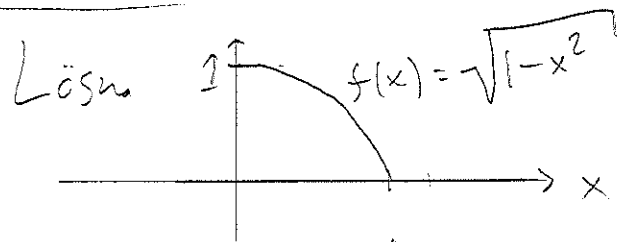
$$y(x) e^{x^3/3} - y(0) e^{0^3/3} = \int_0^x t^2 e^{t^3/3} dt =$$

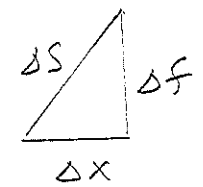
$$= \left[e^{t^3/3} \right]_0^x = e^{x^3/3} - 1$$

$$\Rightarrow \boxed{y(x) = 1 - e^{-x^3/3}}$$

Uppgift 6

Beräkna längden av grater till funktionen $f(x) = \sqrt{1-x^2}$, $0 \leq x \leq 1$.

Vi har $(\Delta s)^2 = (\Delta x)^2 + (\Delta f)^2$

$$\Rightarrow \left(\frac{\Delta s}{\Delta x}\right)^2 = 1 + \left(\frac{\Delta f}{\Delta x}\right)^2$$

$$\Rightarrow ds = \sqrt{1 + f'(x)^2} dx$$

$$I = \int_0^1 \sqrt{1 + f'(x)^2} dx = \int_0^1 \sqrt{1 + \left(\frac{-2x}{2\sqrt{1-x^2}}\right)^2} dx$$

$$= \int_0^1 \sqrt{1 + \frac{x^2}{1-x^2}} dx = \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} =$$

$$= \left\{ \begin{array}{l} x = \sin \theta \\ \frac{dx}{d\theta} = \cos \theta \end{array} \right\} = \int_0^{\pi/2} \frac{\cos \theta d\theta}{\sqrt{1 - \sin^2 \theta}} = \int_0^{\pi/2} \frac{\cos \theta d\theta}{\cos \theta}$$

$= \left[\frac{\pi}{2} \right]$ Ej förväranke eftersom cirkelns omkrets är 2π och detta är en kvarts cirkel.

Uppgift 8

Lös ekvationssystemet

$$\begin{cases} x + y + 3z = 4 \\ x - y + z = 0 \\ y + 2z = 3 \end{cases}$$

Lösning

Från tredje ekvationen får vi

$$y = 3 - 2z$$

Andra ekvationen ger

$$x = y - z = 3 - 2z - z = 3 - 3z$$

Insättning i första ekvationen

$$3 - 3z + 3 - 2z + 3z = 4 \Rightarrow$$

$$-2z = -2 \Rightarrow z = 1$$

$$y = 3 - 2z = 1$$

$$x = 3 - 3z = 0$$

$$\begin{cases} x = 0 \\ y = 1 \\ z = 1 \end{cases}$$

Uppgift 10Beräkna Laplace transformen till $\cos t$, $F(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} \cos t \, dt$ Lösning

$$\begin{aligned} \text{Vi har att } e^{it} &= \cos t + i \sin t \\ e^{-it} &= \cos t - i \sin t \end{aligned}$$

$$\Rightarrow e^{it} + e^{-it} = 2 \cos t \Rightarrow \cos t = \frac{e^{it} + e^{-it}}{2}$$

$$\begin{aligned} F(s) &= \frac{1}{2} \int_0^{\infty} e^{-st} (e^{it} + e^{-it}) \, dt = \\ &= \frac{1}{2} \int_0^{\infty} e^{(i-s)t} + e^{-(i+s)t} \, dt = \\ &= \frac{1}{2} \left[\frac{e^{(i-s)t}}{i-s} - \frac{e^{-(i+s)t}}{i+s} \right]_0^{\infty} \end{aligned}$$

$$= \left\{ \begin{array}{l} \lim_{t \rightarrow \infty} |e^{(i-s)t}| = 0 \quad \operatorname{Re}(s) > 0, \\ \lim_{t \rightarrow \infty} |e^{-(i+s)t}| = 0 \end{array} \right\} =$$

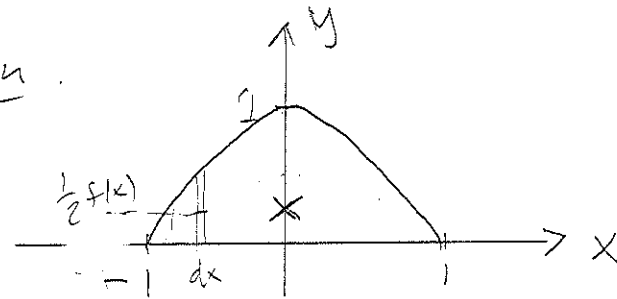
$$= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{s-i} + \frac{1}{s+i} \right] = \frac{1}{2} \left[\frac{s+i + (s-i)}{(s-i)(s+i)} \right]$$

$$= \boxed{\frac{s}{s^2 + 1}}, \quad \operatorname{Re}(s) > 0$$

Uppgift 12

Beräkna centroiden för det område i planet som begränsas av x-axeln och funktionen $f(x) = 1 - x^2$

Lösning

Vi har att $\bar{x} = 0$ på grund av symmetri.

$$\bar{y} = \frac{M_{y=0}}{m} \quad \text{där} \quad m = \int_{-1}^1 (1 - x^2) dx \quad \text{och}$$

$$M_{y=0} = \int_{-1}^1 \frac{1}{2} f(x) \cdot f(x) dx = \frac{1}{2} \int_{-1}^1 f^2(x) dx$$

$$\text{Vi får } m = \int_{-1}^1 (1 - x^2) dx = 2 - \left[\frac{x^3}{3} \right]_{-1}^1 =$$

$$= \frac{4}{3}, \quad M_{y=0} = \frac{1}{2} \int_{-1}^1 (1 - x^2)^2 dx =$$

$$= \int_{-1}^1 (1 - 2x^2 + x^4) dx =$$

$$= 1 - \frac{2}{3} + \frac{1}{5} = \frac{8}{15}$$

$$(\bar{x}, \bar{y}) = (0, \frac{2}{5})$$

Uppgift 14

$$h = 0.1; \quad x = 0; \quad y = 1;$$

while $x < 1$

$$y = y + h * x * y * (1 - y);$$

$$x = x + h;$$

end

a) Vilken ekvation löser programmet?

b) Vilken numerisk metod är implementerad?

c) Vad approximerar utparametern y ?

Lösning

Första raden i loopen kan skrivas

$$y_{n+1} = y_n + h x_n y_n (1 - y_n), \quad n = 0, 1, \dots$$

$$y_0 = 1, \quad x_n = h \cdot n$$

a/b) Framåt Euler för att lösa

$$(*) \quad z'(x) = f(x, z) = xz(1-z)$$

c) y överlagras hela tiden. I sista iterationen innan vi lämnar while loopen är $x = 1$, $y = y_{10} \approx z(1)$

y approximerar $z(1)$, där z löser (*).